

Ανεμοπετάλιο

Τόμ. 5, Αρ. 5 (2025)

Ανεμοπετάλιο

eTwinning – Κοινότητα Μάθησης

Γεωργία Τζήλου

doi: [10.12681/anem.42258](https://doi.org/10.12681/anem.42258)

Copyright © 2025, Γεωργία Τζήλου

Άδεια χρήσης [##plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-nd4##](https://plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front/license.cc-by-nc-nd4/#).

eTwinning – Κοινότητα Μάθησης

Γεωργία Τζήλου, eTwinning ambassador

tzilou_g@yahoo.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία, μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, παρουσιάζεται η κοινότητα μάθησης «eTwinning» η οποία προάγει τη συνεργασία των σχολείων της Ευρώπης, μέσω της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και προσφέρει ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης μέσω διαδικτύου για εκπαιδευτικούς, ενώ παράλληλα βελτιώνει τις σχέσεις των μαθητών και αυξάνει τη συνεργασία μεταξύ τους. Σκοπός της εργασίας είναι να αναδείξει τη σημασία των «eTwinning» προγραμμάτων, καθώς η ενσωμάτωσή τους προάγει την καινοτομία σε μία σχολική μονάδα, εντάσσει την τοπική κοινωνία στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και δίνει ευρωπαϊκή διάσταση στην ταυτότητά τους.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Κοινότητα μάθησης, eTwinning, Συνεργατική μάθηση, Καινοτομία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στον χώρο της εκπαίδευσης οι ηλεκτρονικές κοινότητες μάθησης διαμορφώνουν ένα ελκυστικό διαδικτυακό εκπαιδευτικό περιβάλλον βελτιώνοντας την ποιότητα των ηλεκτρονικών συνεργατικών μαθημάτων. Κατά τη διεκπεραίωσή τους τα μέλη που είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους διερευνούν το εκπαιδευτικό θέμα που εξετάζουν σε βάθος έχοντας την δυνατότητα να ανταλλάξουν απόψεις και πληροφορίες και να μάθουν μαζί ανοίγοντας το γνωστικό τους πεδίο (Reinmann-Rothmeier, 2001).

Οι κοινότητες μάθησης, όπως προκύπτει από την έρευνα των Σελίμη, Στρούζα και Χατζηγιάννου (2016), για να είναι αποτελεσματικές στην Α/θμια Εκπαίδευση, χρειάζεται οι εκπαιδευτικοί να σχεδιάζουν το περιβάλλον μάθησης αξιοποιώντας πρακτικές, που προωθούν τη συνεργασία και τη συνεργατική δόμηση της γνώσης αλλά και κατάλληλα τεχνολογικά εργαλεία. Η εκπαιδευτική διαδικασία είναι απαραίτητο να πραγματώνεται στον χώρο του σχολείου, στοχεύοντας στον μετασχηματισμό της σχολικής κοινότητας, των προγραμμάτων σπουδών και της παιδαγωγικής. Δίνεται μάλιστα έμφαση στα μαθησιακά αποτελέσματα, γι' αυτό συνήθως οι εκπαιδευτικοί

πραγματοποιούν έρευνες και δράσεις, που διευκολύνουν τη συλλογή πληροφοριών για τις επιδόσεις των μαθητών (Αρβανίτη, 2013).

Με την ένταξη των κοινοτήτων μάθησης στο νέο σχολείο του 21ου αιώνα οι εκπαιδευτικοί στοχεύουν τα μέλη, που συνεργάζονται να κατανοούν το εκπαιδευτικό περιεχόμενο των θεματικών ενότητων, που εξετάζουν, να επιλύουν προβλήματα, να ανταλλάσσουν πληροφορίες και εμπειρίες και να οδηγούνται από κοινού στην απόκτηση νέων γνώσεων εφαρμόζοντας κοινές δραστηριότητες (Paloff and Pratt, 1999 όπως αναφ. Αρβανίτη 2013). Απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοποίηση των κοινοτήτων μάθησης στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να παράγουν γνώση μέσω των κοινοτήτων μάθησης (Αρβανίτη, 2013). Από τη διεθνή βιβλιογραφία (Adler, 1998 · Matow at al., 2009 · Wenger, 1998 · όπως αναφ. Αρβανίτη 2013 και Ξαφάκος, 2016) προκύπτει πως τούτο συμβάλλει θετικά στη δημιουργικότητα και κατ' επέκταση στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, καθώς μαθαίνουν οι ίδιοι να επικοινωνούν, να μοιράζονται εμπειρίες και γνώσεις, να βελτιώνουν την πρακτική τους και να συνεργάζονται, για να επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερα τη μετάδοση γνώσεων στους μαθητές τους (Ξαφάκος, 2016). Δυστυχώς, όμως, δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός ερευνών, που να εξετάζουν κατά πόσο μπορούν να συμβάλουν στη μαθησιακή εξέλιξη των μαθητών, καθώς δεν οδηγούν πάντα στην ανάπτυξη ενός σχολείου οι κοινότητες μάθησης. Γι' αυτό και λειτουργούν συμπληρωματικά, χτίζοντας γέφυρες από την ατομική μάθηση σ' εκείνη που συντελείται μέσα στην ομάδα, η οποία συγκροτείται εντός της ηλεκτρονικής κοινότητας δημιουργώντας νέες δομές για παιδαγωγικές πρακτικές (Αρβανίτη, 2013).

Ο Johnston 1998 (Ξαφάκος, 2016:7) διεξήγαγε μία έρευνα με σκοπό να ανακαλύψει κατά πόσο υπάρχει δυνατότητα να οργανωθεί ένα σχολείο, το οποίο μέσα στα πλαίσια των διαδικτυακών κοινοτήτων μάθησης θα εφαρμόζει καινοτόμα εκπαιδευτικά προγράμματα. Από τα ευρήματα της έρευνάς του προκύπτει πως χρειάζονται τέσσερα στοιχεία για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο: α) η ύπαρξη δομών που να προάγουν τη συνεργασία, β) η ουσιαστική και αποτελεσματική επικοινωνία των εκπαιδευτικών, γ) τα προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης και δ) η υποστηρικτική ηγεσία (Ξαφάκος, 2016). Παρόμοια ευρήματα προκύπτουν και από τις έρευνες των Silins and Mulford (2002). Σύμφωνα με αυτά χρειάζεται να δημιουργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης και συμμετοχικότητας, να λαμβάνονται από κοινού πρωτοβουλίες και η επαγγελματική ανάπτυξη να είναι ο απώτερος στόχος.

Στην Ελλάδα ανάλογες έρευνες διενεργήθηκαν από τη Βύσσα (2009) η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα πως υπάρχουν θετικές απόψεις και στάσεις, αλλά υπάρχει μεγάλος δρόμος μέχρι να εδραιωθεί και να εφαρμοστεί σε όλες τις διαστάσεις του (όπως αναφ., Ξαφάκος, 2016).

Πρόσφατα, η έρευνα των Schechter και Moran (2006) αποδεικνύει ότι οι εκπαιδευτικοί εκδηλώνουν το αίσθημα της αβεβαιότητας ως προς την αίσθηση της συλλογικής ικανότητας μέσα σε

ένα πλαίσιο μηχανισμού οργανωσιακής μάθησης, ενώ σημαντικός παράγοντας που συμβάλλει θετικά είναι η συλλογική αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας.

Οι νέες έρευνες των Mitchell and Sackney (2000), Sackney et al (2005), Verbiest (2008, 2011 όπως αναφ. στο Ξαφάκος, 2016) και των Sleegers et al (2013) εστίασαν στην πολυδιάστατη και πολυεπίπεδη φύση της εκπαιδευτικής κοινότητας μάθησης, καθώς και στον εντοπισμό των διαστάσεων της. Είναι γεγονός πως στον χώρο των κοινοτήτων μάθησης ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να αναστοχαστεί και να σχεδιάσει νέες παραμέτρους. Η δε εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων με τον ενεργό ρόλο τόσο του εκπαιδευτικού όσο και του μαθητή δίνει νέες διαστάσεις στη μάθηση. Οι ερευνητές εντόπισαν οκτώ διαστάσεις, που προκύπτουν από τριών ειδών ικανότητες, την ατομική, τη διαπροσωπική και την οργανωσιακή (Sleegers et al, 2013).

Η προσωπική και η διαπροσωπική ικανότητα έχουν να κάνουν με την ικανότητα του ατόμου και της ομάδας αντίστοιχα, να κατασκευάσει με δημιουργική διάθεση, να ανακατασκευάσει και να εφαρμόσει τη γνώση μέσα από την αναζήτηση και την έρευνα. Απαραίτητη προϋπόθεση για να δουλέψει η ομάδα αποτελεσματικά είναι το κοινό όραμα μάθησης. Τέλος, η οργανωσιακή ικανότητα λειτουργεί υποστηρικτικά προς στις άλλες δύο ορίζοντας τη δομή και εξετάζοντας το περιβάλλον και συνεκτιμώντας τις συνθήκες πολιτισμού και παιδείας μέσα στις οποίες εξελίσσονται οι διαδικασίες μάθησης. Βασίζεται όμως στην ηγεσία που έχει την υποχρέωση να προωθεί την εφαρμογή των καινοτόμων προγραμμάτων και να στηρίζει τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους, ώστε να τολμούν την ανακατεύθυνσή τους απέναντι στα νέα δεδομένα και τις εξελίξεις (Verbiest, 2008 όπως αναφ., Ξαφάκος, 2016).

Πρόσφατα, οι ερευνητές Handscomb and MacBeath (2003) (όπως αναφ. Ξαφάκος, 2016) κάνουν λόγο για «το σχολείο που ασχολείται με την έρευνα», στο οποίο οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές θεωρούν πως είναι χρήσιμο να έχουν κριτική σκέψη, να επιδεικνύουν δυσπιστία στις απλές και εύκολες απαντήσεις εκφράζοντας την επιθυμία για αποδείξεις τοποθετώντας στο επίκεντρο τη μάθηση και τη διδασκαλία.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του «σχολείου που ασχολείται με την έρευνα» είναι: α) να παρουσιάζει ερευνητικό χαρακτήρα, β) να προωθεί τις κοινότητες έρευνας, γ) να χρησιμοποιεί την έρευνα για την εξέλιξη του προσωπικού, δ) να μετατρέπει την εμπειρία σε γνώση, ε) να οδηγεί τους μαθητές προς το δρόμο της έρευνας και την κριτική σκέψη (Σαραφίδου, 2013 όπως αναφ. Ξαφάκος, 2016).

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, βασικοί ανασταλτικοί παράγοντες για ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό σχολείο είναι το στοιχείο του συγκεντρωτισμού και η αδυναμία του να εφαρμόσει νέες πρακτικές και στρατηγικές ηγεσίας, που να προωθούν την καινοτομία (Κολέζα, 2014:24). Ένας ακόμα ανασταλτικός παράγοντας, που αναχαιτίζει την πρόοδο είναι η αδράνεια των εκπαιδευτικών,

οι οποίοι δεν είναι διατεθειμένοι να επιμορφωθούν και να ανανεώσουν τον τρόπο με τον οποίο οργανώνουν τη δουλειά τους και να εκσυγχρονίσουν τη διδακτική τους μέθοδο.

Η κοινότητα μάθησης «eTwinning» όπως προλέχθηκε, επιτρέπει την αξιοποίηση περιβαλλόντων ασφαλούς κοινωνικής δικτύωσης στην Α/θμια Εκπαίδευση και γενικότερα έχουν ποικίλα οφέλη για τους μικρούς μαθητές.

Συντελούν στη μαθησιακή πρόοδο των μαθητών και την κοινωνική και συναισθηματική τους εξέλιξη, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και τους ανοίγουν δρόμους στην κατάκτηση της γνώσης προωθώντας την αυτενέργεια (Λάζαρη, Μουζάκης και Κουτρομάνος, 2015· Δρακοπούλου, 2013).

Διαπιστώθηκε εν τέλει από τα ευρήματα των Σελίμη, Στρούζα και Χατζηγιάννου (2016) ότι στο πλαίσιο των ψηφιακών κοινοτήτων μάθησης η μέθοδος διδασκαλίας, που αποδίδει τα μέγιστα, είναι η ομαδοσυνεργατική, διότι είναι η πλέον κατάλληλη για την ολοκλήρωση των ομαδικών εργασιών και μάλιστα κυρίως σε συνθήκες απαλλαγμένες από πίεση και άγχος, αφού αξιοποιεί τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών. Δίνει επίσης τις ευκαιρίες για απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων και την ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ «ETWINNING 2005-2025»

1.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το «eTwinning» είναι μία κοινότητα μάθησης, η οποία ξεκίνησε επίσημα τον Ιανουάριο του 2005, και για τα έτη 2004-2006 αποτέλεσε τη βασική δράση του προγράμματος eLearning και πλέον εντάσσεται στο Πρόγραμμα για τη Διά Βίου Μάθηση (2007-2013 - Απόφαση αρ. 1720/2006/EC 1 της 15 Νοεμβρίου 2006), αφορά ηλεκτρονικές αδελφοποιήσεις σχολείων από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες μέσω του διαδικτύου. Σταδιακά, το 2007, με αριθμ. 1720/2006/ΕΚ/15-11-2006 υπουργική απόφαση, ενσωματώθηκε στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Δια Βίου Μάθηση, και, εν συνεχεία, αποτέλεσε μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος «Comenius» για τα σχολεία. Έχει ενσωματωθεί σταθερά στο Erasmus+, το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, από το 2014.

Η πλατφόρμα του «eTwinning» ανανεώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2012 και έγινε πιο κατάλληλη για νέους και με λιγότερη εμπειρία εκπαιδευτικούς. Ένα πιο λιτό και εύκολο στην πλοήγηση περιβάλλον θα διευκολύνει ακόμη περισσότερο τα σχολεία να εμπλακούν σε διασυνοριακές συνεργασίες και να εισαγάγουν καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας (Παρασκευάς, 2015). Για πρώτη φορά το έτος 2022 ξεκίνησε να λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης με στόχο να αποτελέσει τον διαδικτυακό χώρο συνάντησης όλων των ενδιαφερόμενων φορέων στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το «eTwinning» είναι στην ουσία μια κοινότητα μάθησης, που συγκεντρώνει στους κόλπους της σχολεία, τα οποία ανήκουν στην ίδια οικονομική κοινότητα, την ευρωπαϊκή. Ενώ λοιπόν στηρίζεται σε ένα σύστημα πανευρωπαϊκό δικτύωσης των σχολείων, ταυτόχρονα μέσω της ανταλλαγής και της διακίνησης ιδεών και ποικίλης πληροφορίας το προωθεί δημιουργώντας εταιρικές σχέσεις σε παιδαγωγικό επίπεδο. Έτσι, μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία, που διενεργείται στον διαδικτυακό χώρο, φέρνει κοντά εκπαιδευτικούς και μαθητές και τους κατευθύνει δυναμικά σε μια ευρεία πολιτισμική διάσταση. Έως σήμερα 44 ευρωπαϊκές χώρες απολαμβάνουν τα οφέλη της πλατφόρμας «eTwinning» με τη δύναμη της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πραγματώνοντας τους θετικούς στόχους της παγκοσμιοποίησης γαλουχώντας πολίτες του κόσμου (Gillera, 2006).

Η συγκεκριμένη μαθησιακή κοινότητα παρέχει εργαλεία και στήριξη προς τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, όπως την πύλη «eTwinning» (www.eTwinning.net) καθώς και σεμινάρια και διαδικτυακά προγράμματα επιμόρφωσης (eLearning), σε ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο για το διδακτικό προσωπικό. Από την αρχή της θέσπισης της, η εκπαιδευτική δράση «eTwinning» εξελίχθηκε από ένα εργαλείο εξεύρεσης εταίρων σε μία πλούσια πανευρωπαϊκή κοινότητα διδασκαλίας και μάθησης (Μαστόρη, 2017) ανοικτή αποκλειστικά για τους εκπαιδευτικούς από την προσχολική έως και τη Β/θμια Εκπαίδευση.

Μια Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης (Ε.Υ.Υ.) προωθεί τη δράση, πληροφορεί, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους συμμετέχοντες κάθε χώρας σε εθνικό επίπεδο. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τον συντονισμό του «eTwinning» αναλαμβάνει η Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης (Κ.Υ.Υ.), υπό τη διοίκηση του European Schoolnet, μιας κοινοπραξίας 31 Υπουργείων Παιδείας, που συνεργάζεται με κάθε Ε.Υ.Υ. και είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας, για διοργανώσεις που δίνουν περισσότερες ευκαιρίες για την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, για τη διοργάνωση και την υλοποίηση ενός ετήσιου ευρωπαϊκού συνεδρίου και μίας εκδήλωσης απονομής βραβείων σε μαθητές και εκπαιδευτικούς για τη συμμετοχή τους στην εκπόνηση προγραμμάτων, με αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Web 2.0 εργαλείων και υπηρεσιών, που ξεχωρίζουν (Παρασκευάς, 2015).

Η πλατφόρμα «eTwinning», η οποία προσφέρεται σε 31 γλώσσες, προωθεί τις τοπικές και υπερεθνικές συνεργατικές δραστηριότητες από το 2003 με αρ. Απ. Γ7/47587/16-5-2003 αλλά και τη μάθηση STEAM2 με σημαντικά παιδαγωγικά, κοινωνικά και πολιτισμικά οφέλη. Η ενσωμάτωση του «eTwinning» στην τάξη αναδεικνύει τους 4 Πυλώνες Ντελόρ, οι οποίοι αποτελούν τους πυλώνες της εκπαιδευτικής πολιτικής της ευρωπαϊκής ένωσης (Μαστόρη, 2017), καθώς συμφωνούν και με τις αρχές της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Λιοναράκης, 2006) καθώς και με τις θεωρίες μάθησης της προσχολικής και σχολικής αγωγής: α) να μάθουμε πώς να μαθαίνουμε, β) να μάθουμε να πράττουμε, γ) να μάθουμε να συνυπάρχουμε και δ) να μάθουμε να υπάρχουμε.

1.2. ΤΟ ETWINNING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Το «eTwinning» στην Ελλάδα είναι το πιο δημοφιλές πρόγραμμα για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές τους στην Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση, ενώ αποτελεί τη μοναδική πλατφόρμα για το Νηπιαγωγείο. Στην προηγούμενη πλατφόρμα ήταν εγγεγραμμένοι 18.500 εκπαιδευτικοί, δηλαδή το 12% των Ελλήνων εκπαιδευτικών και το 55% περίπου των Ελληνικών σχολείων (10.100+ εγγεγραμμένα). Το ποσοστό αυτό είναι κατά πολύ ανώτερο από κάθε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Στην νέα Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής συμμετέχουν περισσότεροι από 170.000 εκπαιδευτικοί, γύρω στις 233.000 σχολικές μονάδες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, ενώ έχουν υλοποιηθεί περισσότερα από 130.000 συνεργατικά έργα έως σήμερα. Στην Ελλάδα είναι εγγεγραμμένοι περισσότεροι από 35.000 εκπαιδευτικοί από περίπου 13.000 σχολικές μονάδες και έχουν υλοποιηθεί κατά προσέγγιση 20.000 συνεργατικά έργα έως σήμερα. Και επειδή τα ελληνικά σχολεία έχουν κατακτήσει πολλές και σημαντικές διακρίσεις, κατ' επέκταση η πατρίδα μας γνωρίζει ιδιαίτερη προβολή.

Παράλληλα, υπάρχει συνεργασία με το πρόγραμμα eSafety Label, μια υπηρεσία πιστοποίησης και υποστήριξης για την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο σε σχολεία της Ευρώπης (Παρασκευάς, 2015).

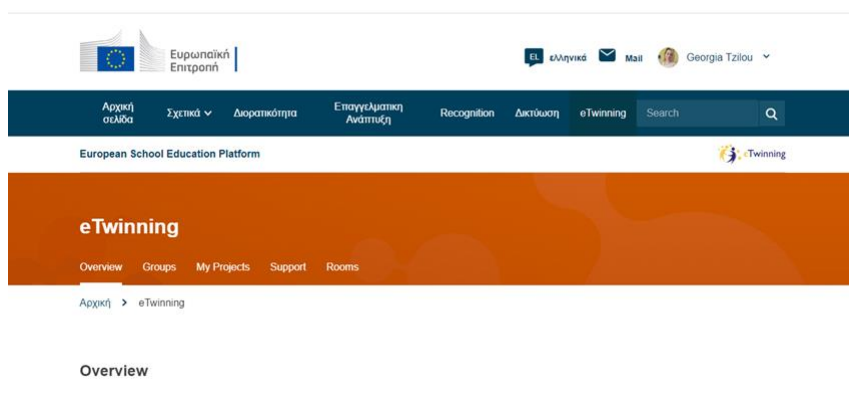
Η Ελληνική Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης με αρ. Απ. 116460/ΚΠ/1-10-2012, η οποία λειτουργεί με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων, στην προσπάθεια της να παρέχει συνεχή παιδαγωγική και τεχνική υποστήριξη στους Έλληνες εκπαιδευτικούς οργανώνει:

- διαδικτυακά μαθήματα και τηλεεκπαιδεύσεις
- δια ζώσης σεμινάρια με τη συμβολή και των Πρεσβευτών της δράσης
- σεμινάρια εξεύρεσης συνεργατών με συμμετοχή και εκπαιδευτικών από το εξωτερικό
- εθνικό συνέδριο «eTwinning»
- σεμινάρια Επαγγελματικής Ανάπτυξης σε συνεργασία με την Κεντρική Υπηρεσία
- συγγραφή παιδαγωγικών οδηγιών με παρουσίαση καλών πρακτικών, ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών κ.ά.
- μαθήματα για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων
- διάχυση της δράσης σε συνέδρια και μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- διαδικτυακά μαθήματα για τα εργαστήρια δεξιοτήτων
- δράσεις για τα Πανεπιστήμια
- τηλεεκπαίδευση (Webinars & Webinars ITE)
- καμπάνιες και διαγωνισμούς (Παρασκευάς, 2015 · Μαστόρη, 2017 και Γιωτόπουλος, κ.α. 2017).

1.3. Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ETWINNING

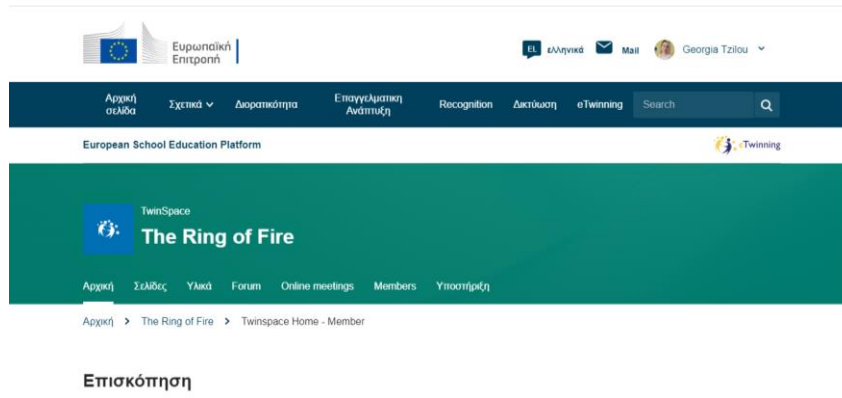
Η ιστοσελίδα «eTwinning» παρέχει στους χρήστες πλήθος πληροφοριών για το πρόγραμμα, τα παιδαγωγικά οφέλη που προσφέρει σε μαθητές, τους τρόπους βελτίωσης της παιδαγωγικής διαδικασίας στις σχολικές μονάδες, την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, ενημέρωση για τις ημερομηνίες διεξαγωγής συνεδρίων και ημερίδων που πραγματοποιούνται, τους ετήσιους διαγωνισμούς και τα κριτήρια συμμετοχής καθώς και πληροφορίες για το πώς ένα πρόγραμμα διακρίνεται με ετικέτα ποιότητας (εθνική & ευρωπαϊκή) και τέλος έναν οδηγό χρήσης εργαλείων για τους εκπαιδευτικούς (Γιωτόπουλος, Δημακόπουλος κ.α. 2017).

Ο χώρος «eTwinning live» επιτρέπει στους χρήστες να βρουν εταίρους, να αλληλεπιδρούν στο φόρουμ, να συμμετέχουν σε ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης και να συνεργάζονται σε προγράμματα αποκτώντας πρόσβαση στο χώρο «twinspace», αφού πρώτα δημιουργήσουν λογαριασμό στην κοινότητα μάθησης.

Εικόνα 1. «Πλατφόρμα eTwinning live»

Στον χώρο του «twinspace» και αφού έχει δημιουργηθεί το πρόγραμμα, παρέχεται η δυνατότητα στον συντονιστή του αλλά και στους εταίρους να δημιουργούν στην κατηγορία «Σελίδες» τις θεματικές ενότητες του θέματος που εξετάζουν. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα στην κατηγορία «Υλικά» ν' ανεβάσουν αρχεία, εικόνες και βίντεο με τις δραστηριότητες των μαθητών, ενώ στις κατηγορίες «Live» και «Φόρουμ» μπορούν να πραγματοποιηθούν on line σύνδεση μαθητών και εκπαιδευτικών στην αίθουσα τηλεδιασκέψεων αλλά και επικοινωνία στο φόρουμ με γραπτό μήνυμα, καθώς έτσι μπορούν να επικοινωνούν, να συνεργάζονται και να μοιράζονται υλικό μεταξύ τους σε πραγματικό χρόνο. Τέλος, έχουν πρόσβαση σε όλα τα μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί τους με προσωπικά μηνύματα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου «eTwinning» (Γιωτόπουλος, Δημακόπουλος κ.α., 2017).

Εικόνα 2. «Πλατφόρμα Twinspace»

Ειδικότερα η συμμετοχή σε πρόγραμμα «eTwinning» προωθεί:

- τη βιωματική μάθηση
- τη συνεργασία σε ομάδες (συνεργατική μάθηση)
- την ευρωπαϊκή και διεθνή διάσταση στην εκπαίδευση
- την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών
- την κριτική σκέψη και δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων
- τη συνεργασία σε δίκτυα
- την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων
- την πρόσβαση στην πληροφορία και τη δυνατότητα ανάλυσης της (eTwinning, 2018)

παρέχοντας προγράμματα διεπιστημονικά βασισμένα σε σχέδια εργασίας και πρότζεκτ, δίνοντας νέες πολιτισμικές νόρμες πιο ανοιχτές στην αλλαγή και στην παιδαγωγική καινοτομία με στόχο τη συνεργασία με άλλες κοινότητες μαθητών συνδέοντας το σχολείο με την κοινωνία (Ματσαγγούρας, 2004 και Παρασκευάς, 2015).

Σκοπός είναι να συνεργαστεί το προσωπικό τουλάχιστον δύο σχολείων, ακόμα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για μακρύ χρονικό διάστημα χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες για να φέρουν εις πέρας μαζί, σε καθημερινή επαφή, μία παιδαγωγική δραστηριότητα (eTwinning, 2018).

1.4. ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ «ETWINNING»

Τα κύρια θετικά σημεία του «eTwinning» είναι η ευελιξία και η έλλειψη γραφειοκρατικών διατυπώσεων. Οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί είναι ελεύθεροι να επιλέξουν το θέμα τους και τη μέθοδο με την οποία θα εκπονήσουν το πρόγραμμά τους. Δίνεται η δυνατότητα και οι μαθητές να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής και είναι ευχής έργον να μπορούν να το κάνουν. Βασική

προϋπόθεση είναι η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών και η συνεργασία με συναδέλφους από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες ή από άλλες ελληνικές περιοχές (Μαστόρη, 2017).

Ειδικότερα, τα πλεονεκτήματα είναι:

- αρκετά απλή και οικονομική η υλοποίηση του προγράμματος καθώς αξιοποιεί τους υπάρχοντες πόρους των σχολικών μονάδων
- εύκολη εύρεση συνεργατών
- οι εκπαιδευτικοί δεν είναι απαραίτητο να δημιουργούν ένα δικό τους πρόγραμμα, καθώς δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχουν σε ένα υπάρχον
- απευθύνεται σε όλες της ηλικιακές ομάδες μαθητών
- μπορεί να αξιοποιηθεί απ' όλα τα επίπεδα γνώσης μιας ξένης γλώσσας
- μπορεί να αξιοποιηθεί απ' όλες τις χώρες
- παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες
- η υλοποίηση του προγράμματος δεν απαιτεί μακροπρόθεσμη δέσμευση, καθώς μπορεί να έχει μικρή διάρκεια, επειδή τα μέλη ορίζουν τη διάρκειά του
- παρέχει ασφαλές περιβάλλον για τη διαχείριση του ψηφιακού περιεχομένου
- παρέχει τα απαραίτητα διαδικτυακά εργαλεία για την υλοποίηση των προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο
- παρέχει δυνατότητα απόκτησης «Ετικέτα Ποιότητας Έργου» σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- παρέχει συνεργασία σε πολλά επίπεδα, όπως: Συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, συνεργασία μαθητή-εκπαιδευτικού, συνεργασία μεταξύ των μαθητών και συνεργασία με γονείς
- τονίζεται η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαπολιτισμική εκπαίδευση φέρνοντας σε επαφή εκπαιδευτικούς και μαθητές από άλλες χώρες επιμόρφωση και επαγγελματική εξέλιξη εκπαιδευτικών (Μαστόρη, 2017· Gilleran, 2006 και Γιωτόπουλος, Δημακόπουλος κ.α. 2017).

Η πραγματοποίηση δράσεων «eTwinning» συντελεί στη θετική αξιολόγηση της σχολικής μονάδας και είναι ιδιαίτερα επωφελής για τους εκπαιδευτικούς ως προς την αυτοβελτίωσή τους και την επαγγελματική τους εξέλιξη και για τους μαθητές ως προς τη βελτίωση της εκπαίδευσης και το αίσθημα του ανήκειν σε μια κοινότητα. Οι συμμετέχοντες σε πρόγραμμα, στο οποίο συνεργάζονται διαφορετικές χώρες της ενωμένης Ευρώπης, συνειδητοποιούν ότι είναι κομμάτι της.

1.5. ΤΑ ΩΦΕΛΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Το όφελος των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα «eTwinning» είναι πως τους δίνονται κίνητρα μάθησης, έχουν τη δυνατότητα ν' αναλάβουν πρωτοβουλίες, μαθαίνουν να μιλούν μία επιπλέον ξένη γλώσσα ή εξοικειώνονται με αυτήν που μιλούν ήδη, συμμετέχουν ενεργά στη στοχοθεσία και στη λήψη αποφάσεων καθώς και στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δράσεων.

Εκτός των άλλων, μέσω εκπόνησης συνεργατικών έργων εκπαιδεύονται καθημερινά στη χρήση των νέων τεχνολογιών και αυτό λειτουργεί ως κίνητρο για τη δημιουργία πιο ουσιαστικών και ενδιαφερόντων μαθημάτων, υπερβαίνοντας τους περιορισμούς που θέτει η τάξη και το αναλυτικό πρόγραμμα και αποκτώντας ψηφιακό γραμματισμό (Γιωτόπουλος, Δημακόπουλος κ.α., 2017).

Από την άλλη, σημαντικό είναι και το όφελος των εκπαιδευτικών, διότι τους προσφέρει εργαλεία που υποστηρίζουν την κοινωνική δικτύωση. Επιπλέον, αποτελεί γι' αυτούς διαδικτυακή πηγή ιδεών και έμπνευσης, ως λύση για την εύρεση εταίρων σε διεθνή έργα αλλά και ως μέσο επαγγελματικής εξέλιξης (Γιωτόπουλος, Δημακόπουλος κ.α., 2017). Ως προς τη συνεργασία δε των εκπαιδευτικών, ενεργεί συστηματικά ως σύμβουλος και καθοδηγητής, καθορίζοντας τα όρια και το πλαίσιο ανάπτυξης του προγράμματος, ενώ ταυτόχρονα εποπτεύει την εξέλιξή του.

Η παραπάνω βιβλιογραφική επισκόπηση συμφωνεί και με την υλοποίηση προγραμμάτων «eTwinning», τα οποία παρουσιάζονται στα συνέδρια «eTwinning» από το 2015 στη χώρα μας, διότι ως γνωστόν εξασφαλίζουν την αναδιοργάνωση και την ανανέωση της παραδοσιακής και εξαρτώμενης από το αναλυτικό πρόγραμμα μεθόδου σκέψης και δράσης. Οι μαθητές, κάθε φορά που συμμετέχουν σε πρόγραμμα «eTwinning», ανοίγουν τους ορίζοντές τους και ωφελούνται, γιατί έχουν τη δυνατότητα ν' αναπτύξουν τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους, να μάθουν να επιδιώκουν την καινοτομία, να επιθυμούν την κατάκτηση της γνώσης και ταυτοχρόνως να καλλιεργούν νέες σχέσεις φιλίας και συνεργασίας.

1.6. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΑΘΗΣΗΣ «ETWINNING» ΣΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ-ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Τα τελευταία χρόνια στον ελληνικό χώρο ολοένα και περισσότεροι εκπαιδευτικοί τόσο της Α/θμιας όσο και της Β/θμιας Εκπαίδευσης επιλέγουν να υλοποιήσουν με τους μαθητές τους συνεργατικά εξ αποστάσεως σχολικά προγράμματα στην κοινότητα μάθησης «eTwinning», διότι διαμορφώνει νέες πολιτιστικές νόρμες πιο ανοιχτές στην αλλαγή, την καινοτομία και τη διαφορετικότητα. Δημιουργεί ένα δίκτυο εκπαιδευτικών, που η καθημερινή τους επαφή ρυθμίζεται μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών (Gilligan, 2006 και Παρασκευάς 2015).

Καλές πρακτικές και εμπειρικές έρευνες, που ακολουθούν στο πεδίο, βεβαιώνουν τα παιδαγωγικά οφέλη των μαθητών, των εκπαιδευτικών αλλά και τη βελτίωση της σχολικής κουλτούρας, ακριβώς όπως υποστηρίζει και ο επίσημος φορέας του «eTwinning».

Ειδικότερα, από την αποτίμηση των προγραμμάτων των Κλειδαρά, Θεοδωρακάκη κ.α. (2015), Ρέλλια και Τσιαμτσιούρη (2015), Παπαδοπούλου, Τόλη κ.α. (2017) και Παπαευθυμίου και Γιαννίκη (2017) τα οποία πραγματοποιήθηκαν στην κοινότητα μάθησης του «eTwinning», βεβαιώνεται η θέση του Παρασκευά, (2015), του Γιωτόπουλου, Δημακόπουλου, κ.α. (2017) αλλά και τα ευρήματα της Παλαιοδήμου (2017), καθώς προκύπτει στην πράξη πως η χρήση των νέων τεχνολογιών αποτέλεσε ένα απαραίτητο εργαλείο ανταλλαγής ιδεών και διδακτικών πρακτικών, που πρόσφερε ουσιαστική συνεργασία στα απομακρυσμένα σχολεία. Διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές κατά τη διάρκεια της συνεργασίας τους στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες καταφέρνουν να μαθαίνουν να εργάζονται συλλογικά για την επίτευξη ενός κοινού στόχου και να ανταποκρίνονται θετικά στις απαιτήσεις της ομάδας. Επειδή μπορούν να είναι αποδέκτες πολυποίκιλων ερεθισμάτων, γίνονται περισσότερο δημιουργικοί, αποκτούν διαφορετική στάση και οπτική για τη μάθηση και καλλιεργούν θετικά πρότυπα μίμησης. Όπως είναι φυσικό, εξοικειώνονται με τον κόσμο της Πληροφορίας και της Τεχνολογίας και τον γνωρίζουν καλύτερα. Η μέθοδος, με την οποία μαθαίνουν, καλλιεργεί την κριτική σκέψη τους και βελτιώνει τις δεξιότητές τους στην επικοινωνία κατά τη συνεργασία τους με τους εξ αποστάσεως συμμαθητές τους. Τέλος, άξιο λόγου είναι πως ακόμα και τα συνήθη και καθημερινά προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών, που απασχολούν έναν εκπαιδευτικό στον ρου της διδασκαλίας και της διεκπεραίωσης του ωρολογίου προγράμματος, αντιμετωπίζονται με ευκολία και αποτελεσματικότητα, διότι με τον τρόπο που εκπονείται το «eTwinning» του δίνεται η ευκαιρία να τους αναθέτει ενεργητικό ρόλο με δυνατότητα να πρωταγωνιστούν στη λήψη αποφάσεων για την εξέλιξη των πραγμάτων και των καταστάσεων. Αυτή η παιδαγωγική τακτική έχει κι ένα παράπλευρο κέρδος, τη βελτίωση της σχέσης κάθε μαθητή με τον εκπαιδευτικό αλλά και την ουσιαστική επαφή των μελών του τμήματος μεταξύ τους και την εποικοδομητική διασύνδεσή τους. Το αποτέλεσμα, δηλαδή, είναι μια σφιχτοδεμένη ομάδα στο πλαίσιο της πάγιας καθημερινής σχολικής ζωής και αυτό οφείλεται στη θετική επίδραση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, που λειτουργεί συμπληρωματικά και σ' αυτό το επίπεδο (Παπουτσάκη και Ευαγγελοπούλου κ.α., 2015).

Μπορεί κάποιος να πει, επομένως, πως οι εκπαιδευτικοί διαμορφώνουν με τη στάση τους ένα διδακτικό πλαίσιο, που εστιάζει στην καλλιέργεια και ανατροφή ανθρώπων, οι οποίοι διαθέτουν την αίσθηση της αξίας της δημιουργικότητας και της κοινωνικής και ανθρώπινης ευθύνης. Με αυτό το συμπέρασμα συμφωνούν και τα αποτελέσματα από την αποτίμηση του προγράμματος των Τσαντή, Χαλκιώτου κ.α. (2015). Παράλληλα, έχουν υποστηρικτικό ρόλο στην όλη προσπάθεια των μαθητών τους συντονίζοντας τον τρόπο εργασίας των ομάδων, ενθαρρύνοντάς τους και δίνοντάς τους συνεχώς κίνητρα, για να ολοκληρώσουν το έργο που ανέλαβαν. Ως εκ τούτου, μέσα από αυτή την πρακτική διαπιστώνεται πως κάθε εκπαιδευτικός, ο οποίος εργάζεται σε πλατφόρμα διαδικτυακής εκπαιδευτικής κοινότητας, έχει στοιχεία και χαρακτηριστικά που διαθέτει ο εκπαιδευτής της εξ

αποστάσεως εκπαίδευσης, όπως διαπιστώνεται και στην έρευνα των Καραγιάννη και Αναστασιάδη (2009).

Από την αποτίμηση των έργων των Μπάμπουρα και Παπαδοπούλου (2016) και Αβραμίδου, Ζωγράφου κ.α. (2017) που υλοποιήθηκαν από μαθητές προσχολικής ηλικίας, παρατηρήθηκε πως ο καθένας χωριστά όχι μόνο εξοικειώθηκε με τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες και απέκτησε δεξιότητες στη χρήση του Η/Υ αλλά ότι προϊόντος του χρόνου σημείωσε βελτίωση με τη συνεχή ενασχόλησή του και τη συστηματική εξάσκηση. Ταυτόχρονα πέρασε σε συνεργασία με τους συμμαθητές του, όταν συνειδητοποίησε τι μπορεί να κάνει και τι μπορεί να πετύχει στην κοινωνία της πληροφορίας. Τα λιγότερο επικοινωνιακά και συνεργάσιμα νήπια εντάχθηκαν πιο σωστά στην ομάδα και έγιναν πιο ενεργά. Ένα ακόμα όφελος για τους μικρούς μαθητές ήταν η συνειδητοποίηση των πνευματικών δεξιοτήτων τους και της διανοητικής τους δύναμης μέσω των επαναλαμβανόμενων μοτίβων σκέψης στις διαδικασίες ρουτίνας. Έμαθαν επίσης να παρατηρούν τις λεπτομέρειες, να διερευνούν και να αιτιολογούν.

Από τα συμπεράσματα των έργων «eTwinning» των Λειβαδίτη, Παπουτσάκη και Ευαγγελοπούλου (2016) των Γεωργιάδου, Γρόσου, Χαραλαμπίδου (2016) και των Τσουβάλογλου, Οικονόμου κ.α. (2017), τα οποία συμφωνούν με τις έρευνες των Αναστασιάδη (2017), Σκουλαρίδου και Μαυροειδή (2016) και Μαστόρη (2017), προκύπτει πως οι ψηφιακές τεχνολογίες διαθέτουν ελκυστικά περιβάλλοντα, που εγείρουν το ενδιαφέρον των μαθητών, διατηρούν αμείωτη την προσοχή τους σε προγράμματα που υποστηρίζουν τη σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση, χωρίς βέβαια να αντικαθιστούν ή να υποκαθιστούν άλλες παραδοσιακές μεθόδους, διότι λειτουργούν συμπληρωματικά και βοηθούν στη συγκρότηση της γνώσης. Η ευρωπαϊκή δράση «eTwinning», αξιοποιώντας τις ψηφιακές τεχνολογίες, συνδράμει μέσω της συνεργασίας των σχολείων στην αποκόμιση των συμμετεχόντων σ' αυτή, τόσο παιδαγωγικών όσο κοινωνικών και πολιτισμικών οφελών μέσα σε συνθήκες ευελιξίας και ελευθερίας και στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των προγραμμάτων. Έτσι, εξουδετερώνονται οι διαφορές και προωθείται η δυνατότητα συνεργασίας των σχολείων. Ένα τεράστιο εμπόδιο που υπερπηδάται είναι οι διαφορές στη διδακτέα ύλη και στο ωρολόγιο πρόγραμμα των συνεργαζομένων σχολικών μονάδων.

Με τα παραπάνω συμπεράσματα των καλών πρακτικών αλλά και με τα ευρήματα ερευνών που αναφέρθηκαν συμφωνούν και τα ευρήματα των ερευνών των (Gajek, 2015· Crişan, 2013) που πραγματοποιήθηκαν στην Πολωνία. Σύμφωνα με τα ερευνητικά συμπεράσματα, συμβάλλουν στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και στην εξοικείωση των μαθητών με τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες, ενώ ταυτόχρονα μαθαίνουν να συνεργάζονται σε ένα ελκυστικό περιβάλλον, ασκούνται στη χρήση των ξένων γλωσσών κι έρχονται σ' επαφή με άλλους πολιτισμούς και διαφορετικά κοινωνικά δεδομένα. Επιπλέον, προκύπτει πως το θεωρητικό έδαφος το οποίο βασίζεται στον

κονστροκτιβισμό είναι αρκετό, για να επιτρέψει σε κάθε μαθητή να οικοδομήσει γνώση στις κοινωνικές επαφές. Οι δύο προσεγγίσεις προσπαθούν να εξηγήσουν πως η ατομική ανάπτυξη και οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις αλληλοσυνδέονται σε επιστημονικά έργα σε διεθνή εκπαιδευτικά πλαίσια. Ωστόσο, στην έρευνα που πραγματοποίησε ο Crizan το 2014, η διαφορά με τις παραπάνω έρευνες εντοπίζεται στην αδυναμία των εκπαιδευτικών να συνεργαστούν. Ως εκ τούτου, καθίσταται επιτακτική η άσκηση των εκπαιδευτικών στο πνεύμα της αποτελεσματικής επικοινωνίας και συνεργασίας.

Πρόσθετη αξία στο πεδίο δίνεται και με την έρευνα των Μαλλοπούλου και Γιωτόπουλος (2016), καθώς αναδεικνύουν μέσω του «eTwinning» τη συνεκπαίδευση μαθητών με μαθήτρια με αυτισμό, τη χρησιμότητα του έντεχνου συλλογισμού και κυρίως τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσει η μαθήτρια με αυτισμό ως προς την απόκτηση διαφορετικών δεξιοτήτων (άρτιες και καλύτερες περιγραφικά προτάσεις, λεπτή κινητικότητα, παρατηρητικότητα, συνεργατικότητα) και την ομαλή κοινωνικοποίησή της. Η παρούσα έρευνα επιβεβαιώνει και τη βιβλιογραφική επισκόπηση που προηγήθηκε και η οποία αναφέρει πως η σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να δώσει λύσεις στα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν μαθητές με προβλήματα υγείας και ως εκ τούτου περιορίζονται οι μετακινήσεις τους και δυσχεραίνεται η πρόσβασή τους στο συμβατικό σχολείο (Βασάλα, 2005).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση της παρούσας εργασίας, φαίνεται ότι η ενσωμάτωση προγραμμάτων «eTwinning» αποτελεί καινοτομία σε μια σχολική μονάδα Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης. Διαπιστώνεται ότι πρόκειται για μια καινοτομία που αναπτύχθηκε στην Ευρώπη με πολύ μεγάλη επιτυχία, η οποία καινοτομία έχει ως βάση της τη χρήση των Τ.Π.Ε. και οδηγεί την ευρωπαϊκή εκπαίδευση στον εκσυγχρονισμό.

Επίσης, πρόκειται για ένα δίκτυο εκπαίδευσης το οποίο προσδίδει στα μέλη του πολλές και διάφορες δυνατότητες, όπως αυτές της συνεργασίας για την επίτευξη κοινών έργων και της επικοινωνίας, ενώ αναπτύσσει επαγγελματικά τους εκπαιδευτικούς. Καθένας που λαμβάνει μέρος σε κάποιο έργο «eTwinning» αναπτύσσει όλες εκείνες τις δεξιότητες που χρειάζονται, προκειμένου να ολοκληρωθεί ως προσωπικότητα και βελτιώνει τους μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης.

Οφέλη από τα συνεργατικά έργα «eTwinning» έχουν και οι μαθητές, οι οποίοι γνωρίζονται με άλλα σχολεία της Ελλάδας και της Ευρώπης και αυξάνουν και τη συνεργασία μεταξύ τους. Τέλος, δε βελτιώνουν τις γνώσεις τους στις νέες τεχνολογίες και αυξάνουν το κίνητρό τους για μάθηση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αβραμίδου, Δ., Ζωγράφου, Χ., Κεμερά, Π., Παρσαλίδου, Μ., Σκεπετάρη, Ζ., Τσαντή, Π., Τσέλιγκα, Κ., Τσουκανά-Ακριτίδου, Γ., Χαλκιάτου, Μ. (2017). Τι μου λένε τα βιβλία, για τους ήρωες, τους μύθους και τους 12 θεούς που τους χάνω, που τους βρίσκω μια στη γη και μια στους ουραμούς. Στο Γλέζου, Κ., Κολτσάκης, Β., Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», 24-26 Νοεμβρίου, (σσ. 271-277). Ανακτήθηκε 2 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/images/conf2017/ProceedingsTwinning2017.pdf>
- Αναστασιάδης, Π. (2017). «ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000-2015»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. *Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*. Vol. 13 (N 1), 88-128, doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.14057>
- Αρβανίτη, Ε., (2013). Επαγγελματικές κοινότητες πρακτικής και επαγγελματική μάθηση στο νέο σχολείο. *Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «Εκπαιδευτικός Κύκλος»* Vol 1 (N 1), 8-29. Ανακτήθηκε 2 Οκτωβρίου 2023, από http://journal.educircle.gr/images/teuxos/2013/1/teuxos1_1.pdf
- Gajek, E. (2015). Implications from the Use of ICT by Language Teachers –Participants of International Projects. *Universal Journal of Educational Research*, Vol 3 (N 1), 1-7, doi: 10.13189/ujer.2015.030101
- Γιωτόπουλος, Γ. Δημακόπουλος, Ν, Παγανιά, Γ., Πέττα, Ε. (2017). eTwinning και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση: Πλεονεκτήματα και οφέλη. Στο Γλέζου, Κ., Κολτσάκης, Β., Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο: Διπλωματική Εργασία 176 Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», 24 - 26 Νοεμβρίου, (σσ. 74-81). Ανακτήθηκε 5 Οκτωβρίου 2023, από https://www.academia.edu/37306362/eTwinning_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%A4%CE%A0%CE%95_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7_%CE%A0%CE%BB%CE%B5%CE%BF%CE%BD%CE%B5%CE%BA%CF%84%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%BF%CF%86%CE%AD%CE%BB%CE%B7
- Γεωργιάδου, Σ. Γρόζος, Α., Χαραλαμπίδου, Ε. (2016). Building bridges of friendship - Η δημιουργία δυνατών αισθημάτων φιλίας μεταξύ των μαθητών μέσω της χρήσης και αξιοποίησης των δυνατοτήτων συνεργατικών εφαρμογών Web 2.0. Στο Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών, της Επικοινωνίας και της Ανοικτότητας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα», 25-27 Νοεμβρίου, (σσ. 164-174). Ανακτήθηκε 4 Οκτωβρίου 2023, από http://www.etwinning.gr/images/praktika2016/eTwinning_praktika_3rd_2016.pdf
- Gillera, A. (2006). Learning with eTwinning. Central Support Service for eTwinning, European Schoolnet, Rue de Trèves, Vol 61, (N-1040) Brussels Belgium.
- Δρακοπούλου, Μ. (2013). Αξιοποιώντας το εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο Edmodo με μαθητές Τετάρτης Δημοτικού. Ανακτήθηκε 23 Σεπτεμβρίου 2023, από https://learn20.wikispaces.com/file/view/%CE%91%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%B9%CF%8E_%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82+%CF%84%CE%BF+%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C+%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE

[E%BA%CF%8C+%CE%B4%CE%AF%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%BF+Edmodo+%CE%BC%CE%B5+%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%82+%CE%A4%CE%B5%CF%84%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D+%CF%83%CF%84%CE%B7+%CE%B4%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CF%83%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%AF%CE%B1+%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%91%CE%B3%CE%B3%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82+%CE%B3%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%CF%82.pdf](https://www.researchgate.net/publication/353111111)

- Καραγιάννη, Δ., Αναστασιάσης, Π. (2009). Συμπληρωματική εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Δημοτικό Σχολείο: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Πιλοτικού Εντύπου Εκπαιδευτικού Υλικού με την μέθοδο της εξε με θέμα: «Βιώσιμη Ανάπτυξη και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας». Στο Λιοναράκης, Α. (Επιμ.), 5ο Συνέδριο για την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Τομ. 5 (Αρ. 1Α), 97-110. Αθήνα. Ανακτήθηκε 11 Οκτωβρίου 2023, από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/502>
- Κλειδαρά, Μ. Θεοδωρακάκη, Θ. Ιωαννίδου, Μ. Γρόζος, Α. (2015). The child in his element. Η δημιουργική συνεργασία σχολείων και εκπαιδευτικών μέσω της χρήσης και αξιοποίησης των δυνατοτήτων. Στο Λούβρης, Α. & Τζιμόπουλος, Ν. (Επιμ.), 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών και της Επικοινωνίας στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα», 13-15 Νοεμβρίου, 2015 (σ.63-69). Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 10 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/2016-06-27-10-12-4>
- Κολέζα, Ε. (2014). Το σχολείο ως οργανισμός που μαθαίνει. Μπορεί να υπάρξει; Στο Αργυροπούλου, Μ., Κολέζα Ε., και Τσιόκανος, Α. (Επιμ.). 3ο Διεθνές Συνέδριο Schools as Learning Organizations - Η Σχολική Μονάδα ως ένας «Οργανισμός που μαθαίνει» – Προσεγγίσεις και Εφαρμογές, 12 – 14 Σεπτεμβρίου 2014 (σ. 14-30). Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών
- Crisan, G. (2013). The Impact Of Teacher’s Participation in eTwinning on Their Teaching and Training. Acta Didactica Napocensia, V 6 (n4) p19-28. Ανακτήθηκε 2 Οκτωβρίου 2023, από <https://eric.ed.gov/?id=EJ1053711>
- Crisan, G. (2014). How Do Romanian Teachers Capitalize the Experience of Curriculum Integration Gained through Participation in eTwinning Project? ActaDidactica Napocensia, V 7 (n1), 31-37. Ανακτήθηκε 2 Οκτωβρίου 2023, από <https://eric.ed.gov/?id=EJ1053288>
- Λειβαδίτη, Σ. Παπουτσάκη, Κ. Ευαγγελοπούλου, Α. Γαζιώτου, Λ. Χαμαλλέλη, Δ. Σπίτσα, Κ. Παπαδοπούλου, Μ. Αυγητίδου, Σ. (2016). Μικροί Επιστήμονες στο Νηπιαγωγείο. Αξιοποίηση των ΤΠΕ για την συνεργασία σχολείων. «Ήρωες φανταστικοί σε διαδρομή μαγευτική». Συνεργασία σχολείων, μαθητών για τη δημιουργία κοινής ιστορίας στο πλαίσιο του προγράμματος eTwinning. Στο Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών, της Επικοινωνίας και της Ανοικτότητας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα», 25 - 27 Νοεμβρίου, 2016 (σ. 100 - 110). Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 10 Οκτωβρίου 2023, από http://www.etwinning.gr/images/praktika2016/eTwinning_praktika_3rd_2016.pdf
- Λιοναράκης Α., (2006). Η θεωρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η πολυπλοκότητα της πολυμορφικής της διάστασης. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.) Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση – Στοιχεία Θεωρίας και Πράξης, (σελίδες 7 – 41). Αθήνα: Προπομπός.

- Μαλλοπούλου, Δ. Γιωτόπουλος, Γ. (2016). eTwinning και συνεκπαίδευση μαθητών με αυτισμό. Διδακτικό σενάριο μέσα από τον έντεχνο συλλογισμό. Στο Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών, της Επικοινωνίας και της ανοικτότητας στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα» eTwinning. 25 - 27 Νοεμβρίου, 2016 (σσ. 154 - 163). Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 23 Οκτωβρίου 2023, από http://www.etwinning.gr/images/praktika2016/eTwinning_praktika_3rd_2016.pdf
- Μαστόρη, Μ. (2017). eTwinning και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. (Αδημοσίευτη Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Ματσαγγούρας, Η. (2004). Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Για το καθημερινό μάθημα και τα προγράμματα του ολόημερου σχολείου, τα περιβαλλοντικά, τα πολιτιστικά και τα ευρωπαϊκής συνεργασίας. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη
- Μπάμπουρα, Α., Παπαδοπούλου, Ε. (2016). Μικροί ζωγράφοι εν δράσει. Στο Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών, της Επικοινωνίας και της Ανοικτότητας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα», 25 - 27 Νοεμβρίου, 2016 (σσ. 16 - 22). Υπό την Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο: Διπλωματική Εργασία. Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 25 Οκτωβρίου 2023, από http://www.etwinning.gr/images/praktika2016/eTwinning_praktika_3rd_2016.pdf
- Ξαφάκος, Ε. (2016). Η πολυδιάστατη φύση του «σχολείου που μαθαίνει». Παιδαγωγική Επιθεώρηση, Vol. 61(N 33), 101-116
- Παλαιοδήμου, Α. (2017). Συμπληρωματική εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση. Η περίπτωση του e-twinning στο Νηπιαγωγείο. Στο Λιοναράκης, Α. (επιμ.), 9ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Ο Σχεδιασμός της Μάθησης», Τομ. 9 (Αρ. 6B), 16-23. Ανακτήθηκε 1 Οκτωβρίου 2023, από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/1373>
- Παπαδοπούλου, Ε., Τόλη, Π., Αλευρίδου, Π., Γαστεράτου, Α., Καπλάνη, Ι., Καραγιαννάκου, Π., Λιάμπα, Κ., Μαστρανδρέα, Ε., Νιανιάρια, Π., Νικοπούλου, Μ., Παγανιά, Γ., Παπαδημητρίου, Ε., Ταραλάικου, Ε. και Φανουργιάκη, Ά. (2017). Μια βάλιτσα Υλικά και Φαντασία στο Νηπιαγωγείο. Στο Γλέζου, Κ., Κολτσάκης, Β., Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», 24 - 26 Νοεμβρίου, (σσ. 206-213). Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/images/conf2017/ProceedingsTwinning2017.pdf>
- Παπαευθυμίου, Α., Γιαννίκη, Μ. (2017). Εθνικό eTwinning Project: «χρωματοπιτσιλίσματα-ιστοριοδημιουργήματα». Στο Γλέζου, Κ., Κολτσάκης, Β., Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», 24 -26 Νοεμβρίου, (σσ. 214-223). Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/images/conf2017/ProceedingsTwinning2017.pdf>
- Παπουτσάκη, Κ. Ευαγγελοπούλου, Α. Βαφειάδου, Ν. Ζησοπούλου, Α. Καλαιτζάκη, Α. Κανερνή, Δ. Καρπάτση, Χ. Λιβαθινού, Σ. Μιχαλάρου, Κ. Ναούμ, Φ. Παρταλά, Δ. Τριανταφύλλου, Σ. Τσιγγερλιώτη, Α. (2015). Αξιοποίηση των ΤΠΕ για την συνεργασία σχολείων. «Ήρωες φανταστικοί σε διαδρομή μαγευτική». Συνεργασία σχολείων, μαθητών για τη δημιουργία κοινής ιστορίας στο πλαίσιο του προγράμματος eTwinning. Στο Τζιμόπουλος, Ν.,

και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα», 13 - 15 Νοεμβρίου, (σσ. 247 - 256). Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 2 Οκτωβρίου 2023, από http://www.etwinning.gr/images/praktika2016/eTwinning_praktika_3rd_2016.pdf

Παρασκευάς, Μ. (2015). Προλεγόμενα. Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου eTwinning «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα». Πάτρα Ανακτήθηκε 1 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/2016-06-27-10-12-4>

Ρέλλια, Μ., Τσιαμτσιούρη, Μ. (2015). eTwinning National Project: «Προστατεύω το σώμα μου, προστατεύω το περιβάλλον». Στο Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα», 13-15 Νοεμβρίου, (σσ. 235-240). Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 1 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/2016-06-27-10-12-4>

Reinmann-Rothmeier, G. (2001). Münchener Modell: Eine integrative Sicht auf das Managen von Wissen. Wissensmanagement, Vol 5, 51–54

Σελίμη, Π. Στρούζα, Ε., Χατζηγιάννου, Ι. (2016). Η εξ αποστάσεως ομαδοσυνεργατική εκπαίδευση στο πλαίσιο ψηφιακών κοινοτήτων μάθησης ως μέσο ενίσχυσης της συναισθηματικής νοημοσύνης των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology Special Edition one "school distance education", Vol 12, (N.2), doi: <http://dx.doi.org/10.12681/jode.10865>

Silins, H., Mulford, B. (2002). Schools as learning organisations: The case for system, teacher and student learning. The Journal of Educational Administration, Vol 40(N. 5), 425-446.

Schechter, C., Tschannen-Moran, M. (2006). Teachers' sense of collective efficacy: An international view. The International Journal of Educational Management, Vol 20 (N.6), 480-489.

Σκουλαρίδου, Ε., Μαυροειδής, Η. (2016). Συμπληρωματική σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση με χρήση μαθησιακών αντικειμένων από το Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων – Φωτόδεντρο. Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology Special Edition one "school distance education", Vol 12, (N.2), doi: <http://dx.doi.org/10.12681/jode.10862>

Sleegers, P. Brok, P. Verbiest, E. Moolenaar, N.M., Daly, A.J. (2013). Toward conceptual clarity: A multidimensional, multilevel model of professional learning communities in Dutch elementary schools. The Elementary School Journal, Vol 114 (N. 1), 118-137.

Τσαντή, Π. Χαλκιώτου, Μ. Κεμερά, Π. Μπούκα, Ε. Μπούκα, Ν. (2015). Που πας караβάκι. Στο Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών και της Επικοινωνίας στα Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα», 13-15 Νοεμβρίου, (σσ.147- 154). Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε 11 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/2016-06-27-10-12-4>

Τσουβάλογλου, Θ., Οικονόμου, Δ., Κωνσταντοπούλου, Τ., Παυλίδης, Δ. (2017). Τα Προϊόντα του Τόπου μας και ο Φυσικός μας Πλούτος μέσα από το eTwinning. Στο Γλέζου, Κ., Κολτσάκης, Β., Τζιμόπουλος, Ν., και Λούβρης, Α., (Επιμ.), 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα

Συνεργατικά Σχολικά Προγράμματα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», 24 - 26 Νοεμβρίου, (σσ. 285-290). Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου 2023, από <http://www.etwinning.gr/images/conf2017/ProceedingsTwinning2017.pdf>

Διαδικτυακές πηγές

eTwinning <https://www.etwinning.gr/>

eTwinning <https://www.etwinning.net/en/pub/index.htm>